

عملية الأسلمة

PROCES ISLAMIZACE

بألف جعفر شيخ إدریس

Autor: Dža'fer Šejch Idrís

PŘELOŽIL: ABUBACER

RECENZE TEXTU: ALÍ VĚTROVEC

Předmluva k českému vydání

V moderní době se stalo slovo islamizace velmi frekventovaným pojmem v médiích a na toto téma se vyjadřovali mnozí muslimští i nemuslimští autoři. Mnozí z nich velmi kriticky, s podtónem aktuálně hrozícího strašáku, nebo naopak s naléhavou nutností a mobilizujícím manifestem, skrytým mezi řádky. Patrně aniž by kdokoli z nich tušil, oč se vlastně jedná, kromě malé výjimky těch, nad kterými se Stvořitel smiloval a obdařil je znalostmi a vhladem. Jedním z nich je bezesporu i Dža'fer Šejch Idrís.

Pakliže je islamizace termín, který je často užíván skeptiky a oponenty islámské osvěty na Západě, nemůže být překvapením, že o něm bude hovořit i druhá strana, tedy muslimové, bránící svá stanoviska a východiska.

Chceme-li však zasvěceně hovořit o islamizaci, je třeba mít vždy na paměti základní definice a náplň pojmů, se kterými operujeme.

Kultura představuje souhrn veškerých materiálních i duchovních výtvarů a výtvorů určité lidské skupiny v čase a místě, civilizace navrstvený a vnitřně diferencovaný souhrn vícero kultur nesoucích jasné společné rysy, odlišující jednu civilizaci od jiné. Akulturace je svévolné a nenucené přijetí určitých prvků kultury jedné kulturou jinou, vlivem migrace nositelů různých kultur a sociálního učení. V případě pohlcení jedné kultury jinou je pak již nutno hovořit o asimilaci.

Islám znamená úplné podřízení se Bohu, Stvořiteli veškerenstva. Je mnohem širší než jen sama mise Proroka ﷺ mezi Araby 7. století. Základním prvkem islámu je dosažení harmonie a míru s Bohem a se vším okolo nás, tak, jako podléháme Božímu zákonu rození a umírání, se musíme podrobit i všem ostatním Božím zákonitostem, oznámeným ve zjeveních proroky. To je především výsadní právo Boha a nikoho jiného dalšího na to, aby byl uctíván a pokládán za Boha a spojenectví a láska mezi všemi, kdo takto smýšlí na straně jedné, a odvržení všeho, co je uctíváno mimo Něj a všech, kteří se tohoto zločinu dopouštějí. To je dle našeho přesvědčení součástí lidské přirozenosti, již však nerozvíjí a již však nenaslouchá každý. Islamizace neznamena asimilační nátlak tradičních muslimů, nýbrž funguje v každé kultuře jako snaha o odstranění nevyhovujících prvků vyhovujícími a proto v každé kultuře také nabývá poněkud jiného odstínu. Výsledkem pak je harmonie a mír s Bohem i okolím a i v samotném lidském životě, jenž není pasivní klid zbraní, ale naopak především aktivní snaha o jeho dosažení.

Předkládáme vám zde sice starší, ale stále aktuální, práci jednoho z nejpodnětnějších a nejvíce inspirujících muslimských filozofů a intelektuálů současnosti, Dr. Dža'fera Šejcha Idríse. Vyšla pod názvem *The Process of Islamization* ve vydání Islámskou společností Severní Ameriky (ISNA, Islamic Society of North America) v Plainfieldu v americkém státě Indiana, již v roce 1976. Náš překlad vychází ze čtvrtého vydání této brožury v lednu 1983.

Autor, jeden z mála současných muslimů zběhlých jak v otázkách klasické muslimské věrouky, filozofie a teologie a jednak fundovaných v oblasti západního myšlení, předkládá v tomto díle svou vizi toho, čím islamizace je a má být - nikoli kulturní invaze s cílem

zlikvidovat hostitelskou civilizaci, ale naopak dovedení této kultury a civilizace do kvalitativně jiného, lepšího stádia. Slovy samotného šejcha Dža'fera: „Naším cílem a povinností tedy není západní civilizaci zničit a pak stavět na jejích troskách, ale pokusit se ji zachránit a řídit ji správnou cestou.“

O autorovi

Dr. Dža'fer Šejch Idrís je považován za jednoho z mála islámských učenců dneška, který rozumí jak islámu, tak i západním ideologiím. Je autorem mnoha odborných prací. Navštívil mnoho zemí po celém světě a přednášel jednak arabsky a také anglicky.

Dr. Dža'fer Šejch Idrís se narodil 15. června 1931 kř. éry v súdánském městě Port Sudan. Zde také vyrůstal, navštěvoval základní školu. Vedle moderního vzdělávacího systému studoval také Korán v tradiční škole Koránu. U tradičních učitelů ve svém městě studoval též islámskou právní vědu (tzv. fikh), hadísy a arabštinu. Islámskou věrouku ('akídu) studoval u skupiny Ansár as-Sunna. Střední školu dokončil v Hantúbu v provincii al-Džezíra, což byla jedna ze tří súdánských středních škol v té době. Podmínky byly velmi tvrdé, ale on uspěl, díky svým vynikajícím studijním výsledkům. Poté studoval na univerzitě v Chartúmu, kde dokončil své vzdělání a cestoval na postgraduální studia do Londýna.

Na univerzitě v Chartúmu získal bakalářský titul ve filozofii a ekonomii (menší) a pak také Ph.D. a následně i druhé Ph.D. na University of London, r. 1970. Předmětem jeho doktorské práce byl „Koncept kauzality v islámu.“

Působil jako konzultant mnoha různých islámských organizací ve světě a předsedal radě zakladatelů American Open University. Je profesorem islámských studií a ředitelem Výzkumného centra při Institutu Islámských a arabských nauk v Americe (Research Center of The Institute of Islamic and Arabic Sciences in America) a je profesorem islámských studií na katedře věrouky, islámské osvěty a informací.

Je imámem univerzity Muhammeda ibn Sa'úda v Království Saúdské Arábie. Učí pokročilé kurzy 'akídy, teologie a současných ideologií. Je externím profesorem islámských studií na oddělení islámské kultury na univerzitě v Rijádu a přednášejícím katedry filozofie na univerzitě v Chartúmu.

Přednášel na mnoha světových univerzitách a akademických institucích v mnoha různých částech islámského i západního světa. Účastnil se svými výzkumnými pracemi mnoha různých konferencí ve světě.

Publikuje v arabštině a v angličtině. Anglicky vyšly, kromě mnoha článků v různých periodických mimo jiné i tyto jeho práce:

Islamic Social Science - From Muslim to Islamic in Proceedings of the Fourth Annual Convention of Muslim Social Scientists, The Association of Muslim Social Scientists, Indianapolis, 1975.

The Islamic Way of Developing Nations - Islam and Development in *Proceedings of the Fifth Annual Convention of the The Association of Muslim Social Scientists*, Plainfield, Indiana, 1977.

Human Nature and Human Values: Qul Hadhihi Sabili, Journal of the College of Dawa and Communication, Riyadh, Saudi Arabia, 1985.

The Islamization of the Sciences: Its Philosophy and Methodology, The American Journal of Islamic Social Sciences, 4/2, 1987.

Is Man the Vicegerent of God?, Journal of Islamic Studies, Cambridge University Press, 1990.

The Pillars of Faith, Muslim Students Association, Plainfield, Indiana, 1975.

The Attributes of God, an Islamic point of view, in Sontage, Frederick a Bryant, M. Darrol (eds.): *God, the Contemporary Discussion*, The Rose of Sharon Press Inc., New York, 1982.

Proces islamizace

Cílem islámského společenství kdekoli na světě je dosažení společnosti nové, která bude plně navazovat na učení islámu v jeho kompletní podobě a bude se snažit jej dodržovat jak ve vládě, politice, ekonomice a sociálních záležitostech, tak i ve vztahu k jiným státům. Tento systém vzdělání a morálních hodnot zahrnuje všechny aspekty života.

Naše organizace a postupné úsilí vrcholící v realizaci těchto cílů ve společnosti se nazývá islamizace.

To přirozeně vede k otázce: je onen cíl islamizace islámský? Jinými slovy, určil pouze islám cíl této snahy, přičemž metody dosažení tohoto cíle záleží na inteligenci jednotlivců, nebo přímo určil i metody, kterými má být tohoto cíle dosaženo?

Odpověď bude jasná, pokud budeme schopni chápat některé z dalších záležitostí, týkající se této otázky.

Jak může být zahájen tento společenský řád? Odpověď na tuto otázku závisí na poslední instanci onoho pohledu na realitu. Důvodem je to, že dosažení určitých sociálních výsledků závisí na správnosti provedení určité akce, která je založena na víře, že existuje souvislost, mezi akcí a požadovaným výsledkem. Volba těchto kauzálních akcí bude záviset na pojetí reality jako celku. Materialisté věří, že na světě není nic kromě materie a jejich pohled na svět neobsahuje prvky jako je modlitba, nebo morální hodnoty. Jsou to pro ně pouhé pojmy, které nejsou určující pro realitu, a proto je nepřijímají.

Pokud jsou tyto prostředky pro dosažení cíle spojeny s pohledem na svět, musí se nutně vztahovat proces islamizace i k islámskému pohledu na život. To potvrzuje i skutečnost, že islám je jak zpráva či poselství, tak i metoda. Principy této metody jsou uvedeny v Koránu a ve skutečích Proroka ﷺ, který byl úspěšný v aplikaci těchto pravidel do každodenního života.

V následujícím textu bude čtenář seznámen s metodou, která byla popsána výše a to od základních koncepčních otázek, po praktické detaily.

Určení teorie dějin

Metoda islamizace musí být založena na koncepci sociální příčiny a historického kontextu/vysvětlení, tj. na našem pohledu na proces, kdy národy a civilizace míří k vzestupu či pádu. Chceme-li zjistit islámský význam tohoto druhu sociální změny, mohla by být snaha inspirovat se v různých filosofiích, zvláště moderních dějin. To by bylo však zavádějící. Podle této filosofie, historie je hnutí, které následuje jedinou a definitivní cestu, která vede postupně a nevyhnutelně z jedné etapy do druhé, rozvinutější. Lidé mohou ovlivnit toto hnutí zvýšením, nebo snížením rychlosti, ale nemají možnost něco zastavit, nebo změnit směr. Ti, kteří se o to pokoušejí, jsou reakcionáři. Ti, kteří se snaží tento proces urychlit, jsou příliš pokrokoví. Člověk si musí uvědomit tento historický pohyb a musí se mu přizpůsobit, protože to on vede vše do určitého cíle a řídí jeho úsilí. Pokud se bude vzpírat, tak akorát promarní své dny v marném boji proti nevyhnutelnému. Víme, že komunisté mají takový pohled na svět, ale nejsou to jen oni. I nepřátelé komunismu obecně přijímají tento pohled na svět. Mezi ně patří

západní a westernizovaní muži i ženy, kteří se domnívají, že stádium, ve kterém jsou nyní USA je tou nejrozvinutější podobou jak hmotného, tak kulturního vývoje. Tento postoj, který má mnoho přívrženců i v muslimském světě, jak v jeho komunistické, tak v jeho prozápadní podobě, bere snahu islamizovat společnost jako nepřijatelnou, protože to jde proti historickému trendu. Komunismus vidí inspiraci v SSSR a snaží se o ideální komunistický stát. Naproti tomu přívrženci westernizace vidí ideál v USA a snaží se o jeho dosažení.

Islámská teorie sociální změny

Ten nejlepší způsob, jak zavést islámskou filosofii sociální změny je formou komentáře našeho slavného koránského verše:

إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ

Bůh nezmění to, co je v lidu nějakém, pokud se tento sám nezmění (Ra'd:11)

Hlavní body, které najdeme v tomto verši, jsou:

1. Bůh má absolutní svobodu jednání.
2. Lidé mají svobodu jednání omezenou.
3. Změny, které lidé přináší, pochází z nich samých.
4. Změna stavu člověka, který přináší jako výsledek této lidské změny.

Tyto čtyři body tvoří islámské vysvětlení, nebo tak filosofii sociální změny. Pojd'me se proto podívat na jejich důsledky.

První bod odliší naše pojetí sociální změny od teorií materialistických a naturalistických, které předpokládají neexistenci Boha, a proto přijímají princip soběstačnosti lidí na tomto světě. To znamená, že vše na tomto světě lze vysvětlit pomocí zákonů, které se těchto jevů týkají. Tento předpoklad bohužel způsobil, že se ateismus identifikoval s vědeckou metodou natolik, že jakákoli zmínka o Bohu ve vysvětlování jevů kolem nás je okamžitě vyloučena jako nevědecká a ne jen jako neateistická. Musíme se vyvarovat této neoprávněné záměny a musíme trvat na oprávněnosti, nutnosti a potřebnosti přijímat Božskou roli ve vysvětlení přírodních a sociálních jevů našeho světa. Tento bod také rozlišuje představy z hledisek ateismu,¹ že Stvořitel je jen hnací síla, jehož jediným úkolem bylo pouze nastartovat stvoření a potom ho již nechal starat se samo o sebe a nezasahoval do něj.

Druhý bod ukazuje výhody našeho pojetí společenské změny v průběhu deterministických teorií, které předpokládají, že člověk nemá žádnou skutečnou svobodu volby a že všechno, co dělá, je mu uloženo pomocí Boží moci, nebo fyzické či sociální příčiny. Člověk opravdu nemůže něco dělat proti vůli Boha, ale Bůh chtěl, aby měl svobodu výběru a možnost realizovat některé ze svých záměrů, i když jsou v rozporu s doporučením od Boha. Jednou z velmi důležitých oblastí, kde dal Bůh lidem svobodu jednat, je jejich vnitřní stav. Ale

---

¹ Nebo spíše deizmu, učení o nezasahujícím Stvořiteli, které je však dle islámu stejně plané a liché, jako ateismus sám.

protože hodně záleží na tom, co se s člověkem stane, jaký je jeho vnitřní stav, je potom člověk zodpovědný za svůj osud.

Třetí bod nám říká o změnách, které člověk přináší do svého nitra. Jaké změny to jsou? Je to změna od dobrého ke špatnému, nebo naopak? Téměř každý zná populární výklad verše, že když se lidé změní z dobrých na špatné, Bůh je potrestá tím, že změní jejich stav z dobrého na špatný a naopak. To ale není výklad, který najdeme u starších komentátorů. Starší komentátoři zastávají shodu na tom, že změny uvedené ve verši jsou změny z dobrého na zlo. Toto se mi zdá jako správný výklad, protože to je jediný výklad, který není v rozporu se základními islámskými zásadami a protože je také podporován dalšími verši.

Čtvrtý bod nám říká, že když se lidé změní, Bůh je potrestá tím, že jim odejme některé materiální, nebo duchovní výhody/dary, které jim udělil a tím je nutí čelit utrpení.

Hojnost darů je Boží milost

Proč dávám přednost ve výkladu výše uvedeného verše, kde je řečeno, že změna je od dobra ke zlu? Říkám to hlavně proto, že je to uvedeno v Koránu. Hojnost darů není člověku udělována bezúčelně. Pochází, jako ostatní milosti od Boha. Bůh je „ar-Rahmán“ (Milostiplný), což znamená, že iniciuje dobré a rozdává své dary bez příčiny, a nebude čekat, až se lidé ujmou iniciativy a udělají něco dobrého, aby je odměnil až posléze. Hojnost darů, ať už je materiálních, či duchovních, je udělována člověku Jeho Pánem z čisté Milosti (arab. rahma) a Přízně (arab. fadl), nebo velkodušnosti. Pokud jsou vděční, štedrost se udržuje a dokonce i zvýší. Ale pokud se dopustí jednání, které je nevděčné, pak je potrestá odejmutím některé, ne-li všech milostí. Ale v případě, že se člověk kaje, může milost a štedrost navrátit.

Toto velmi dobře dokládá i případ Adama. Bůh dal mu ty nejlepší podmínky pro život. Ale když jedl ze zakázaného stromu (který nebyl stromem poznání), ztratil některé z nich. Stejný princip platí i pro ostatní komunity a národy, které jsou často uvedeny v Koránu, jako je kura², nebo ahlu l-kura³. Začneme s Božími zvyklostmi (arab. sunen, sg. sunna), které řídí podrobení, nebo zničení nevděčných národů, a poté se obrátíme k těm, které řídí přežití a udělují nadvládu těm, kteří jsou vděční.

Zde je několik příkladů konce nevděčných národů:

Lidem Sáby, kteří žili mezi dvěma zahradami, bylo řečeno, aby žili z darů a plodů, které jim poskytuje jejich Pán, a byli vděční. Ale odvrátili se a tak je zasáhla povodeň Iram⁴, která přinesla další dvě zahrady, které nesly hořké plody tamarišku a tu a tam strom lotosu. V komentáři k tomu, co se stalo, Bůh říká:

ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ

---

² Dosl. město, sídlo, občina.

³ Dosl. lidé, či obyvatelé města, sídla, občiny.

⁴ Jejich metropolí.

Takto jsme je odměnili za to, že byli nevděční - což takto odměňujeme někoho jiného než nevděčníky? (Sabá':17)

Také jsme zpraveni, že:

وَضْرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

„Bůh uvádí podobenství o městě, jež bylo bezpečné a spokojené a jemuž se dostávalo obživy v hojnosti ze všech stran, však nevděčné bylo vůči dobrodiní Božímu. A Bůh dal jim okusit oděvu hladu a strachu za to, čeho se dopustili.“ (Nahl:112)

Podrobení, nebo zničení je konečný a nevyhnutelný osud všech národů, které jsou nevděčné, každý národ, který se bouří proti Bohu a sleduje cestu nemravnosti.

Ale to je konečné zničení, které se neuskutečňuje jinak, nežli v souladu se zásadami. Tady jsou některé z nich:

- a. Zničení nebo trest nepostihne národ, dokud není dostatečně varován.

Toto varování může přijít skrze posla od Boha:

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذِرِينَ

A déšť zhoubný jsme na ně spustili; a jak hnusný to byl déšť pro ty, kdož marně varováni byli! (Naml:58).

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ ذَكَرَى وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

Žádné město jsme nezahubili, aniž jsme mu varovatele dali jako připomenutí, a věru jsme žádnou křivdu nespáchali (Šu'ará:208-209)

Nebo mohou být zpraveni jiným způsobem, že jsou vinni, a proto mohou očekávat, že budou potrestáni.

وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

Kolik měst jsme již zahubili! Přísnost Naše je zastihla za noci anebo za poledne.

A když postihla je přísnost Naše, zmohli se jedině na zvolání: „Věru jsme byli nespravedliví!“ (A'ráf:4-5)

Význam tohoto verše je jasnější v hadíthu od proroka, který potvrzuje, že žádný národ není zničen, dokud není jisté, že jedině on sám je vinen za své zničení. To je potvrzené i ve verši:

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقَرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ

A je tomu tak proto, že Pán tvůj není takový, aby zahubil města nespravedlivě, když obyvatelé jejich nic netušili. (An'am:131)

Z tohoto můžeme usuzovat, že pokud máme stejné dvě společnosti, které jsou stejně zkorumpované a nevděčné, potrestána bude ta, která byla varována předem. Proto vidíme v Koránu, že pád národů je spojený s jejich odmítnutím Božích proroků.

- b. Zničení není okamžité, tedy ne každý národ je zničen hned poté, co prokáže nevděčnost.

Opět je to důsledek milosrdenství Božího, který toto milosrdenství dává bezdůvodně a ve velkém množství, ale nezabavuje ho okamžitě.

وَكَايْنٍ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ

Kolika městům jsem poskytl odklad, přestože byla nespravedlivá! Potom jsem je však uchvátí a u Mne je cíl konečný. (Hadždž:48)

وَرَبِّكَ الْعَفْوَ دُو الرِّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا

Kdo nespravedlivější je než ten, jenž při zmínce o znameních Pána svého se od nich odvrací a zapomíná na to, co ruce jeho předtím konaly? A srdce jejich jsme pokryli clonou, aby mu neporozuměli, a uši jejich jsme ucpali hluchotou. A i kdybys je k cestě správné vyzval, přece ji nikdy následovat nebudou. Pán tvůj je odpouštějící i pln milosrdenství. Kdyby je chtěl uchvátit za to, co si vysloužili, byl by jim jistě uspil trest, avšak mají lhůtu slíbenou a jinde než u Boha útočiště žádné nenajdou. (Kehf: 58-59)

- c. Pád každého národa, tak jak čteme ve verši, má určitý čas, který nemůže být ani odložen, ani urychlen.

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ

Nezahubili jsme žádné město, aniž se mu dostalo Písma známého, a žádný národ nemůže způsobit upíšení ani oddálení termínu svého. (Hidžr 4-5)

- d. Národ může být zkoušen, aby si prožil těžkosti, které mohou zapříčinit to, že se vrátí na správnou cestu.

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

A objevila se na pevnině i na moři spoušť za to, co ruce lidí způsobily, aby tak Bůh jim dal okusit část z toho, co si vysloužili - snad se obrátí. (Rúm:41)

- e. Trest není vyměřen za všechny hříchy v tomto světě, jinak by byli všichni lidé dávno zničeni.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فِإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

Kdyby Bůh trestal lidi za nespravedlnost jejich, nezůstal by na zemi tvor živý, avšak On dává jim odklad do lhůty stanovené; a až vyprší lhůta jejich, nezadrží ji ni o hodinu ani ji neuspíší. (Nahl: 61)

To byly příčiny obtíží, neštěstí a pádu národů. Jaké jsou tedy příčiny vzestupu národů a jejich materiální a duchovní prosperity?

V první řadě jsou to normální lidské podmínky, ve kterých by měli všichni z nás být a ve kterých Bůh miluje nás vidět. Bůh tvoří každého z nás již od narození s dobrou povahou, kdy si je každý jistý v tom, že On je Jediný Stvořitel a my všichni jeho služebníci. Mimo to Bůh stvořil vše kolem nás, aby nám bylo ku prospěchu. Toto tvrzení je podstatou naší pokory a obsahuje základ všeho, co je v nás, jako je morální smysl, estetický vkus, bratrství, cit atd. Náš přirozený stav je proto podstatou vnitřního štěstí a klidu duše, který přichází jako

důsledek našeho přirozeného podřízení Bohu, které najde opodstatnění Božím poselstvím, které nám bylo poskytnuto prostřednictvím poslů Božích. To je také jeden ze zdrojů našeho vnějšího štěstí. Každý z nás se rodí v tomto stavu vnitřního štěstí, ale člověk je sváděn svými tužbami ke hříchu. Bůh je však příliš milosrdný a je stále trpělivý s každou skupinou lidí, pokud by se vrátili na cestu Boží. Zde jsou některé z podob štěstí popsanych v Koránu, přislíbeného lidem, pokud se navrátí zpět:

a. Materiální komfort

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

Kdyby byli obyvatelé měst těchto uvěřili a bohabojní byli, byli bychom pro ně zajisté požehnání nebes i země otevřeli. Ale oni to vše za lež prohlašovali a potrestali jsme je za to, co si vysloužili. (A'ráf: 96)

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

a kdyby dodržovali Tóru a evangelium a to, co sesláno jim bylo od Pána jejich, věru by mohli požívat z toho, co je nad nimi i co je pod nimi. Mezi nimi je obec, jež kráčí středem, avšak jak hnusné je to, co většina z nich provádí. (Máida: 66)

b. Duchovní štěstí:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Kdokoliv zbožné skutky koná, ať muž či žena, a je věřící, toho vzkřísíme k životu překrásnému a věru je odměníme odměnou podle toho nejlepšího, co učinili. (Nahl: 97)

c. Vítězství nad svými nepřáteli:

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

A Bůh je blízkým druhem věřících. (Álu 'Imrán:68)

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

Bůh ubrání ty, kdož uvěřili, neboť Bůh věru nemiluje žádného zrádce nevěřícího. (Hadždž: 38)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

Vy, kteří věříte! Pomůžete-li Bohu, On zajisté pomůže vám a upevní paty vaše! (Muhammed: 7)

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ

My zajisté pomůžeme poslům svým i těm, kdož uvěřili, v životě pozemském i v den, kdy vstanou svědkové (Gháfir:51)

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

Slovo Naše již dříve bylo dáno služebníkům Našim poslaným, že od Nás pomoc vždy dostanou a že vojska Naše pro ně vítězství přinesou. (Sáfát: 171-173)

قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

Avšak ti, kdož pevně byli přesvědčeni o setkání svém s Bohem, vykřikli: „Kolikrát již nepočtené oddíly zvítězily nad početnějšími z dovolení Božího, vždyť Bůh je věru na straně trpělivých!“ (Bekara: 249)

وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

Bůh nedá nevěřícím možnost zvítězit nad věřícími (Nisá: 141)

وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

Avšak moc náleží Bohu a poslu Jeho a věřícím (Munáfikún:8)

Základní východiska pro filosofii společenských změn je nyní jasná. Náš svět řídí Stvořitel, který rozhoduje o tom, jaký národ bude vzkvétat a jaký bude upadat, podle toho, jak dodržuje Boží zákony.

Aplikace teorie

Jakým způsobem lze tento teoretický výklad o vzestupu a pádu národů aplikovat do reality, aby nám pomohl nalézt cestu k islamizaci společnosti?

Za prvé: islamizace musí být naplánována a plánování musí být založeno na predikci budoucích událostí. Víme, že jediným způsobem, jak si zajistit kontinuitu milosrdenství od Boha, je sledovat cestu, která je správná pro Jeho stvoření. Každý národ, který se odchýlí od této cesty je oslaben, ne-li zcela zničen. Žádné bohatství, žádné světské znalosti, nebo jakýkoli fyzický skutek nemůže zvrátit onen nevyhnutelný konec.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَتَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أُسَاءُوا السُّوءَ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ

Což necestovali po zemi a neviděli, jaký byl konec těch, kdož před nimi byli? A přece byli mocnější silou a orali zemi a obdělávali ji více, než oni ji obdělávají. A přišli k nim poslové jejich s jasnými znameními. A nebyl Bůh takový, aby jim ukřivdil, leč oni sami na sobě křivdu spáchali. A konec těch, kdož zlo činili, bude pak ještě horší, neboť za lživá znamení Boží prohlašovali a posměšky si z nich tropili. (Rúm: 9-10)

Naší povinností je upozornit takové společenství upřímným, soucitným a přesvědčivým způsobem, aby dokázali vidět podobnost, mezi jejich cestou a historickými důvody, které

vedly k pádu jiných národů, kdy odchylka od Boží cesty způsobila neštěstí, utrpení a nakonec pád, nebo naprosté zničení národa.

Tento postoj upřímného a přesvědčivého varování by měl být náš postoj vůči všem komunitám a národům bez ohledu na to, jestli patří k islámu, nebo ne. Naším cílem a povinností tedy není západní civilizaci zničit a pak stavět na jejích troskách, ale pokusit se ji zachránit a řídit ji správnou cestou. Odmítne-li i tehdy varovaný národ naše rady a dostaví se jeho pád, nebudeme za to již zodpovědní.

Za druhé: a co je důležitější, vědomí blízkosti Boha je tajemství úspěchu, se kterým bychom měli dělat vše, co nám pomáhá k dosažení cíle a pevně bychom měli odmítat různé taktiky a lsti, které jsou krátkozraké a zdají se být zkratkou k úspěchu. Pokud za úspěch máme pouhé uchvácení moci nad nějakou skupinou lidí, pak není nutné k tomu, jak to udělat, sledovat pokyny islámu, protože toto se děje v naší blízkosti dennodenně. Ale pokud máme v úmyslu, že budeme konat dobro a budeme se snažit udržet společenství na správné cestě, pak je toto jediný způsob, jak to dokázat. Předtím, než nějaký národ, či skupina lidí dosáhne laskavosti Boží, která bude znamenat, že je nejlepší z národů, musí dokázat, že je na straně Boží. Je známo, že se Bůh dívá do srdcí lidí a pozná, kdo si Jeho přízeň a podporu zaslouží a kdo nikoli. Každý prvek, jako je neupřímnost, je potenciální překážkou na naší cestě a potenciální příčinou neúspěchu. Proto vždy, když muslimové v době Proroka ﷺ utrpěli porážku od nevěřících, Bůh jim nařídil hledat příčinu ve svých srdcích. Například příčina dočasné porážky v bitvě u Uhudu byla ve skutečnosti, že někteří z nich byli pyšní. Měli bychom proto dávat pozor na čistotu našich srdcí, jinak se srdce znečistí. A když už se to stane, měli bychom najít cestu, jak se nejrychleji očistit, jako je pokání, prosba o odpuštění, štědrost a další akty uctívání. Naše hříchy jsou naši skuteční nepřátelé a upřímnost je naše skutečná a nezničitelná zbraň. Důkaz v této věci může vést k obavě, že by mohlo být poznání vyústit v určitou formu pasivity, jakou představuje sufismus⁵, kdy dochází k negaci všech veřejných a především politických aktivit. Chybný závěr je možné vyvodit z toho, že touha každé skupiny muslimů, která drží otěže moci, je touhou hříšnou.

Proto je potřeba dodat, že toto není naším cílem, tento druh strachu je sám výsledek nesprávného pojetí vztahu mezi naším duševním stavem a činy. Naše snaha očistit naše srdce by neměla být chápána jako diverzní akt, který brání, nebo zpomaluje naši veřejné činnosti. Čistá a Boha uvědomělá srdce jsou hnací silou ke konání pozitivních věcí. Povaha našich veřejných aktivit je vnější výraz víry, která je v našich srdcích.

Jak již bylo zmíněno, metoda snahy k dosažení daného cíle závisí na tom, co je považováno za její efektivní příčinu a na pojetí vztahu, který figuruje mezi těmito příčinami. Ateisté se omezují na přirozené příčiny a lidské úsilí, myslí si, že toto samo o sobě jsou skutečné příčiny jakékoli změny na světě. My jsme přidali k těmto příčinám Boha, neboť všechno na tomto světě je stvořeno Bohem, on sám je hlavní příčinou všeho co se děje na světě. Mělo by pro nás být samozřejmostí dělat to, co Bůh přikazuje, jako je modlitba, pokání, prosba o odpuštění, svědomí. A měli bychom se vyhnout tomu, co Bůh zakazuje. Tento přístup se

---

⁵ Islámská mystika, sufismus, je zde kritizována pro svou redukci religiozity zaměřením se jen sám na sebe a nedostatkem nutné společenské akce.

v současnosti může zdát v porovnání s filosofiemi dneška podivný, ale ze slov Proroka islámu ﷺ samého víme, že se i tehdy, když se poprvé objevil, zdálo toto jeho kázání podivným.

Pokud chceme být na straně Boha a získat jeho přízeň, je nutné, aby bylo upřímné a čisté naše srdce. To se týká i naší touhy po zavedení modelu muslimského státu, protože to byl jeden z Prorokových cílů.

Zásadní význam islámského státu

Pokud jde o Prorokovy ﷺ činy, je nutné říci, že vše dělal s cílem nastolení islámského státu. Prorokovým ﷺ cílem jakožto Posla Božího bylo doručit Boží poselství Jeho služebníkům. To dokládá i skutečnost, že Prorok ﷺ, když mu byla nabídnuta pozice královského majestátu v Mekce, tento post odmítnul. Muž, který by přijal takovou nabídku, by pak nebyl prorokem, ale jen člověkem posedlým mocí. Historická skutečnost dokládá, že se Prorok ﷺ vždy snažil, aby nad mocí organizované společnosti zvítězila víra. Proto také šířil víru mezi mekkánskými kmeny. Předpokládejme nyní, že se určitý počet muslimů rozhodne v tomto Proroka ﷺ následovat. Jak může čerpat z jeho skutků?

Dva extrémy

Existují dvě krajní polohy, které následují různí lidé. První z nich je ta, že Prorokovo ﷺ poselství bylo ukončeno v podobě Koránu a sbírky hadíthů, které nyní máme k dispozici. Naše náboženství je kompletní a musí být vykonáváno celistvě. Žádná z jeho částí nemůže být z nějakého důvodu pozastavena, nebo odložena její aplikace.

Druhý postoj je, že lidé revidují mekkánskou džáhilíjju⁶, která byla v době prorokovy mise. Proto je potřeba začít v místě, kde začal i prorok a je třeba projít všemi fázemi, kterými i on prošel, až nakonec vytvoříme náš muslimský stát.

Obě pozice jsou neobhajitelné. První proto, že ignoruje důležitou skutečnost, jak již bylo uvedeno výše, že islám je jak poselství, tak metoda. Způsob, jakým je poselství aplikováno, je nedílnou součástí onoho poselství a nemůže být ignorován. Pokud bude toto poselství přijato, můžeme najít další návod právě v metodách Prorokových ﷺ.

Druhý extrém je neudržitelný, protože je nemožné převést celou historickou situaci jednoho období a aplikovat ji stejným způsobem na pozdější doby, ačkoli toto je přesně to, co druhá pozice vyžaduje. Důsledky takového pokusu mohou být spatřovány v životním příkladu některých mladých mužů, které znám, kteří se snažili využít této metody v důsledku doslovného chápání velkého muslimského spisovatele a mučedníka Sejjida Kutba⁷. Začali

---

⁶ Dobu nevědomosti před příchodem Proroka.

⁷ Spisovatel, intelektuál a jeden z ideových teoretiků Muslimského bratrstva. Horlivý bojovník za islámské obrození a suverenitu muslimských národů. Věčný oponent režimu egyptského vůdce Gamála Abdunnásira, který jej nechal v srpnu 1966 popravit oběšením.

tím, že vytvořili skupinu, která si zvolila vůdce. Tato skupina se snažila být ve všem totožná s ranými muslimy, ignorovali ale skutečnost, že ti, kteří se shromáždili kolem proroka, byli jediní muslimové na této planetě. Aby byla skupina totožná s Prorokovým ﷺ příkladem, nazvali ji Džemá'ut l-Muslimín, název který napovídá, že jen oni jsou muslimové. Oni věří, že kdo nepatří do jejich skupiny, již ani není muslimem, nebo v případě těch umírněnějších z nich, je jeho stav neurčitelný⁸. Když jsem se jich jednou zeptal, proč je neuznávají za muslimy, když se hlásí k šehádě, vykonávají své modlitby a jsou morálně čistí, odpověď byla, že aby byli muslimy, museli by žít v muslimské komunitě, ale oni žijí v nevědomosti: „Pokud muslimskou komunitu myslíš takovou, jako je ta vaše,“ řekl jsem, „je také mnoho jiných islámských společností.“ „Ony ale nejsou islámské,“ odpověděli, „protože ony přijímají muslimy, kteří žijí v komunitě nevědomosti a každý kdo je považuje za muslimy, je nemuslimem.“

Oni věřili, že, jakožto analogie k mekkánskému období, je třeba následovat příkladu Proroka ﷺ a vyzývat lidi pouze k zásadám víry, ale neříkat jim nic o věcech, jako je ekonomika, politika, sociální spravedlnost atd. Vyvstala otázka, jestli i oni samotní mají následovat u část praxe, která vznikla v Medíně. V této otázce se rozdělili na dvě skupiny, přičemž každá z nich si o té druhé myslí, že nejsou muslimové.

Skupina, která věřila, že by se medínská část šarí'í neměla aplikovat, zašla do extrému zanedbávajícíce studium koránských veršů medínského období. Druhá skupina naopak šarí'u aplikovala v plném rozsahu, včetně trestů, jako je bičování cizoložníků. Myslím, že odstrašující příklad těchto nadšených a v mnoha ohledech upřímných mladých mužů, slouží jako dobré varování před extremismem.

Podobnosti a rozdíly

Správné je, aby člověk hledal pro své stanovisko podobnosti, ale také akceptoval rozdíly mezi moderní muslimskou skupinou a praxí proroka a jeho společníků. Pokud se skupina nachází ve stejné situaci, jako byl Prorok, měli by vždy následovat jeho příkladu.

Několik názorných příkladů:

Lidé, kteří přijali islám v Mekce, nežili jako izolovaní jedinci, tvořili organizovanou společnost.

Moudrost je v tom, že:

- A. muslimové jsou podle Koránu ummou⁹, jsou bratři, a proto nemůže být správné, pokud žijí odděleně. Může se to zdát paradoxní, ale je pravda, že když žijeme izolovaní, naše individualita nemůže být realizována a nebude kompletní, protože ono vakuum uvnitř nás nebude vyplněno našimi muslimskými bratry.

---

⁸ Arab. medžhúlu l-hál.

⁹ Jednotným společenstvím nikoli na základě národa, jazyka, etnicity, ale na základě společně sdílené víry.

B. Pokud je naším cílem vytvořit komunitu, pak zárodek tohoto společenství musí být vytvořen v základu společnosti, ve které je ona touha ji změnit. Jedině tak může čelit výzvám společenství.

Poučení pro všechny, kteří chtějí pracovat pro dobro muslimské komunity je následující:

I.

Musí se organizovat do jedné skupiny a musí mít vůdce. Správná věc je, že by měla existovat jen jedna skupina muslimů, která působí v prostředí nevědomosti. Další skupiny by pouze komplikovaly proces islamizace.

Pokud již z nějakého důvodu více skupin existuje, nejlepší přístup je ten, že obě skupiny by měli spolupracovat při naplňování společných cílů a koordinovat svoji činnost. Měli by mít na paměti, že pouto, které je spojuje, je Bůh a fakt že „není božstva kromě Boha.“ Toto je důležitější než drobné rozdíly, které je rozdělují.

II.

Musí si uvědomit, že jejich vůdce není prorok, jehož každému slovu by bylo potřeba věřit. On sám je stoupenec Proroka ﷺ a proto je potřeba ho následovat jen potud, pokud on sám následuje Proroka ﷺ. Osvícený následovník se rozhoduje podle Koránu a Sunny. On však není ani jeden ze správně vedených chalífů, jako byl Abú Bakr, nebo Omar. Chce-li být skutečným vládcem muslimů, musí držet otěže moci a musí uplatňovat islámský zákon.

III.

Mělo by být uděláno vše, pro zachování bratrství a jednoty. Pamatujme, že Satan se snaží narušit jednotu tím, co Korán nazývá rozpory a buďme si jisti tím, že spor a konflikt nepřináší nic jiného, než frustraci a rozpad.

IV.

V souladu se stejným ideálem by měla být také spolupráce mezi muslimskými organizacemi současného muslimského státu, který je ochoten pomoci. Lze doufat, že přijde doba, kdy muslimský stát otevře dveře pro všechny skutečné muslimy, přijme je jako plnoprávné občany a urychlí tím proces islamizace po celém světě, jako součást své povinnosti.

V Mekce začal Prorok ﷺ na popud Koránu zvat lidi k víře. To udělal, protože islám není jenom sbírka příkazů a zákazů. Je to systém, který je racionální. Pokud budeme posilovat vnitřní základy, nemůžeme mít silnější budovy, to znamená, že pokud je víra pevně usazena v srdcích lidí, je zbytečné se jich ptát, co Bůh přikazuje a co zakazuje. To je jasně řečeno slovy 'Áiše, která podle al-Bucháriho prohlásila, že když přišel Prorok ﷺ začal tím, že řekne lidem o Bohu a onom světě. Až poté následovala jednotlivá pravidla a zákazy, jako je nepít alkohol a necizoložit. Kdyby začal obráceně, nenásledovali by ho tak pevně a nepřestali by se těchto hříchů dopouštět.

Větší výzvy

Zde je však nutno povšimnout si dvou věcí:

1. Prorok ﷺ se neomezuje jenom na záležitosti víry, ale také, stejně jako proroci před ním, vysvětluje její mravní a sociální důsledky. Toho je více než teoretické řeči o víře, která je v srdci, které nedostatek obvykle způsobuje lidem v systému nevědomosti to, že oponují prorokům a pronásledují je.
2. Prorok ﷺ neměl řešit záležitosti pouze v dogmatické rovině, ale používal i racionální argumenty, stejně jako důkazy. Působil intelektuálně a varoval upřímně. Nabídl zamyšlení se nad historií a vysvětlil jim skutečnost, že on byl vyvolen, aby je vedl k materiálnímu a duchovnímu štěstí na tomto i onom světě.

Skutečnost, že tento moudrý systém není omezen jen na mekkánské období, je zmiňována v Prorokově ﷺ hadísu o cizosti islámu¹⁰. Tento hadís potvrzuje, co jsem uvedl o podobnosti situací. Říká nám, že přijde doba, kdy se lidé dozvědí o islámu stejně, jako to začalo v Mekce. Ibn Tejmíjja¹¹, který prokazuje hluboký vhled do problematiky, z hadísu vyvodil, že když se islám stane významným ve společnosti, musíme přijmout stejné metody aplikace, jako byly použity v minulosti. To znamená, že se musíme soustředit na základní otázky, používat rozum a racionální argumenty, kterými se podaří nalézt pravdu a odlišit ji od falše a lživých ideologií.

V souladu s tradicí Proroka ﷺ je nutno co nejlépe vysvětlit sociální a morální důsledky těchto základních pravd, formulovat komplexní kritiku naší společnosti a nabídnout přesvědčivou alternativu.

Přitom by bylo nereálné a nesprávné, omezit se pouze na učení z Mekky, protože velká část učení pochází i z Medíny a bez kontextu výkladu by nám nedávaly mekkánské sůry náležitý smysl a bylo by oslabeno naše vědění.

Každý z poslů byl zaměřen na aktuální problém ve společnosti. Např. Mojžíš, mír s ním, se zajímal o osvobození z tíživé tyranie Faraona a s problémem odstranění ekonomické nespravedlnosti a sociální zvrácenosti.

Islám má být pro všechny lidi a pro všechny časy, i ty, které ještě přijdou. Islám obsahuje řešení všech problémů. Proto musíme islám představit celé společnosti přesvědčivým způsobem. Musíme se vyvarovat záměny principů islámu s jejich konkrétní historickou podobou.

Inspirujme se skutky Proroka ﷺ o představách islamizace. Prorok ﷺ podporoval vše, co bylo dobré a co bylo v souladu s islámskými normami. Tak například v Medíně chránil utlačované

---

¹⁰ Jde o hadís, kde Posel Boží ﷺ pravil: „*Islám začal jako něco cizí a opět se odcizí, takže obraďte zvěstí dobrou cizince.*“ Zaznamenáno v Sahíh Muslim. Myslí se v něm lidé, kteří jsou cizinci mezi vlastními lidmi kvůli svým způsobům a ctnostem, které jsou ušlechtilé, leč ostatními naprosto zapomenuté a neznámé, tedy cizí.

¹¹ Významný islámský učenec vrcholného středověku, bojovník s mongolskými nájezdníky a především autor mnoha klíčových děl obnovujících původní islámské učení a aktualizující je pro novou dobu. Jeho díla představují nejzákladnější literaturu hledačů pravé islámské nauky dodnes.

a pomáhal chudým. Jsem přesvědčen, že správné je přijmou a podporovat vše co, je islámské bez ohledu na to, kdo to vykonal.

Pokud bude náš stát nedokonalý, jako naše modlitby, bude to jistě lepší, než nemuslimský stát stejně, jako je nedokonalá modlitba lepší, než modlitba žádná.